

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Onderwerp : Wetsvoorstel vervanging abonnementstarief Wmo 2015
Datum : 22 september 2026
Referentie : 26-1060/HN/JO
Inlichtingen bij : Jiska Ogier, j.ogier@iederin.nl;
Hanna Nijenhuis, <mailto:h.nijenhuis@iederin.nl>;
Bijlagen : Interviewbundel - Houd de Wmo eigen bijdrage betaalbaar! Verhalen van mensen met een levenslange en levensbrede beperking.

Geachte Tweede Kamerleden,

In week 40 debatteert u over het wetsvoorstel om een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren voor alle voorzieningen in de Wmo.

Dit wetsvoorstel leidt voor mensen met een beperking, chronische ziekte, psychische kwetsbaarheid en hun naasten (mantelzorgers) tot hogere zorgkosten, meer zorgmijding en minder bestaanszekerheid. Het is in strijd met het standstill-beginsel uit het VN-verdrag Handicap.

De kostenstijging in de Wmo van afgelopen jaren komt voor 94% uit de huishoudelijke hulp. Organisaties van cliënten, patiënten en mantelzorgers pleiten daarom voor een gerichte maatregel: behoud het abonnementstarief voor alle Wmo-voorzieningen, met uitzondering van enkelvoudige huishoudelijke hulp. Wij zijn tegen het huidige wetsvoorstel.

Neem gerichte maatregelen om de uitgaven van de Wmo te beperken

De afgelopen jaren is de vraag naar Wmo-voorzieningen aanzienlijk gegroeid. De toegenomen uitgaven bestaan voor het overgrote deel (94%) uit huishoudelijke hulp ([Memorie van Toelichting bij wetswijziging Wmo](#)). Bij de overige Wmo-voorzieningen is er een bescheiden groei of is er zelfs in het geheel geen toename ([Monitor Abonnementstarief Wmo, 2023](#)). Een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor alle Wmo-voorzieningen is daarom disproportioneel.

Wmo-voorzieningen moeten toegankelijk blijven voor de mensen die hier het meest op zijn aangewezen. Dat geldt in versterkte mate voor mensen met een levenslange en levensbrede beperking, chronische ziekte, psychische kwetsbaarheid en hun mantelzorgers. Neem daarom gerichte maatregelen om de uitgaven van de Wmo te beperken. Wij pleiten ervoor dat het abonnementstarief behouden blijft voor andere Wmo-voorzieningen en voor mensen die gebruikmaken van huishoudelijke hulp in combinatie met andere Wmo-voorzieningen. Zo houden mensen die het sterkst aangewezen zijn op ondersteuning toegang tot de voorzieningen die zij nodig hebben om zelfstandig te wonen en deel te nemen aan de samenleving.

Wetsvoorstel is in strijd met het VN-verdrag Handicap

Het invoeren van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor alle Wmo-voorzieningen verslechtert de positie van mensen met een beperking en staat haaks op het standstill-beginsel van het VN-verdrag Handicap. Dit beginsel houdt in dat de positie van mensen met een beperking niet zonder zeer goede redenen mag verslechteren ([De Gemeentestem, 2025](#); [Handicap & Recht, 2025](#)). Het invoeren van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage leidt tot een verslechtering van de situatie.

Voorkom een verdere stapeling van zorgkosten

Een inkomensafhankelijke bijdrage leidt tot een verdere stapeling van zorgkosten. Mensen met een beperking betalen nu al € 1.000 tot € 4.500 per jaar aan meerkosten ([Nibud, 2024](#)). Nederlanders zonder beperking hebben deze kosten niet.

'Ik heb niet voor mijn beperking gekozen. [...] Al 36 jaar betaal ik een eigen bijdrage. De eigen bijdrage zou dienen als remgeld, een drempel [...]. Maar ik heb helemaal geen keuze. Die voorzieningen heb ik simpelweg nodig om zelfstandig te kunnen wonen en leven. De eigen bijdrage doet onrecht aan een gelijkwaardige positie.'

[Hans \(65\)](#), werkt fulltime

De voorgestelde eigen bijdrage van de Wmo komt daar bovenop. Deze kan oplopen tot bijna €4000 per jaar. Ook betalen mensen met een beperking, chronische ziekte, psychische kwetsbaarheid en hun naasten de eigen bijdrage gedurende een groot deel van hun leven ([Nibud, 2025](#)).

'Ik weet niet of ik mijn hypotheek kan blijven betalen als deze inkomensafhankelijke bijdrage voor de WMO echt doorgaat! En dan? Staan we dan op straat?'

[Carlijn \(51\)](#), moeder van twee zoons

Daar komt bij dat het kabinet meerdere maatregelen voorbereidt die de bestaanszekerheid van mensen met een beperking of chronische ziekte verder onder druk zet, met hogere zorgkosten en lagere compensatie voor meerkosten ([Nibud, 2026](#)). In augustus stuurden wij al een brief aan fractievoorzitters over de financiële gevolgen van de kabinetsmaatregelen ([Iederin e.a., 2026](#)). Wij roepen op om tot een samenhangend beleid te komen, waarmee de toegang tot zorg en ondersteuning goed geregeld is, de bestaanszekerheid verbetert en de stapeling van zorgkosten vermindert.

Voorkom dat eigen bijdrage leidt tot het mijden van ondersteuning

Uit de achterban van cliënten-, ouderen- en mantelzorgorganisaties blijkt dat het verhogen van kosten voor zorg en ondersteuning leidt tot zorgmijding. Landelijk ligt het percentage al op 11%, en onder mensen met een chronische ziekte of beperking zelfs op bijna 40% ([Nivel, 2023](#); [Patiëntenfederatie Nederland, 2026](#); [Ieder\(in\), 2024](#)). Ook wetenschappelijk is bewezen dat stapeling van zorgkosten leidt tot zorgmijding onder mensen met een beperking of chronische aandoening(en) en ouderen (o.a. [Huijgen et al., 2024](#); [Salampessy et al., 2022](#)). Als de inkomensafhankelijke eigen bijdrage wordt ingevoerd, zullen meer mensen zorg gaan mijden. En uiteindelijk zwaardere hulp nodig hebben.

'Het is kiezen tussen eten en ondersteuning. Dan is de keuze snel gemaakt.'

[Richard \(57\)](#)

Laat eigen bijdrage pgb ingaan bij aanvang zorg en maak pauzering mogelijk

Pgb-budgethouders mogen niet slechter uit zijn dan mensen die zorg in natura ontvangen. In het wetsvoorstel betalen budgethouders de eigen bijdrage meteen na toekenning van het pgb, terwijl bij zorg in natura de eigen bijdrage ingaat bij daadwerkelijke aanvang van ondersteuning. Met de huidige personeelskrapte ontvangen budgethouders vaak niet meteen ondersteuning. Dit betekent dat zij een eigen bijdrage betalen voor ondersteuning die ze (nog) niet ontvangen. Daarom moet de eigen bijdrage bij een pgb pas ingaan als de ondersteuning daadwerkelijk start.

Ook kunnen budgethouders in het huidige wetsvoorstel ondersteuning niet pauzeren in het geval van opname in een ziekenhuis/zorginstelling of bij ziekte. Bij zorg in natura is dit wel mogelijk. Voor budgethouders moet het ook mogelijk zijn ondersteuning te pauzeren bij dergelijke overmacht.

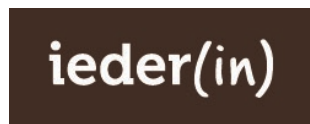
Stijging van administratieve lasten is onwenselijk

Het systeem van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage leidt tot slot tot een stijging van de administratieve lasten voor burgers, en zal voor een deel zelfs te complex worden ([Adviescollege toetsing regeldruk, 2024](#)). De administratieve lasten voor burgers zijn al hoog: mantelzorgers die intensief zorgen voor een naaste zijn gemiddeld 4 uur per week bezig met regeltaken. Ook geeft 4 op de 10 mantelzorgers aan moeite te hebben met regeltaken ([MantelzorgNL, 2023](#)).

Wij hopen dat u deze brief meeneemt in het debat. Wij, als vertegenwoordigers van de mensen om wie het gaat, gaan graag met u in gesprek over een beter alternatief.

Voor vragen kunt u contact opnemen met Jiska Ogier, j.ogier@iederin.nl of Hanna Nijenhuis, h.nijenhuis@iederin.nl.

Met vriendelijke groet,

Ieder(in)
Deborah Lauria

Landelijke Cliëntenraad
Fatma Koser Kaya

Patiëntenfederatie Nederland
Linda Daniels-van Saase

MIND
Dienke Bos

Coalitie voor Inclusie
Patty van Belle

Per Saldo
Hadewych Cliteur

MantelzorgNL
Esther Hendriks